

Kozocsa Sándor

szeptember 25-én tölti be 70. életévét. Az irodalomtörténész, bibliográfus, könyvtáros Kozocsa Sándort határainkon túl is jól ismerik, hiszen csaknem 800 tanulmánya, ismertetése, bibliográfiája közül mintegy 120 a keleti és a nyugati népek irodalmával foglalkozik. E széles körű tevékenységbe belefért a Magyar Irodalomtörténeti Társaság folyóiratának, az Irodalomtörténetnek (1947, illetve 1948), az Irodalomtörténet Füzetekének (1947) és a Bibliográfiai Füzeteknek (1948) a szerkesztése is.

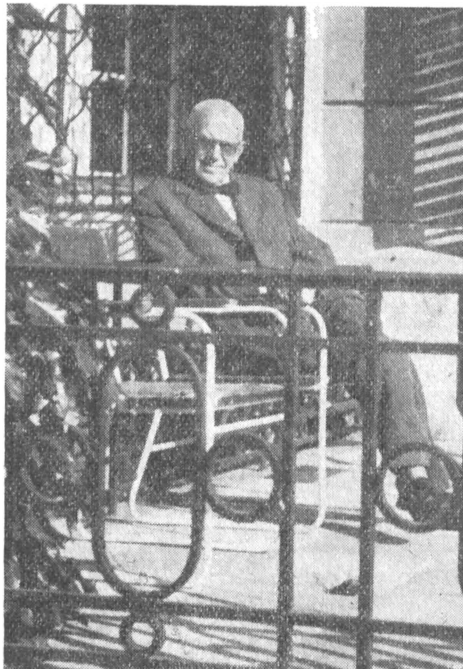
Munkásságát saját maga így jellemezte: „Érdeklődési köröm leginkább bibliográfiai vizsgálatokra korlátozódik, de az általános könyvtörténet, könyvtártörténet, hazai és külföldi irodalmi szövegek összehasonlító elemzése sem volt számomra elhanyagolható terület”.

Kozocsa Sándor alig volt 22 esztendő, amikor a Széchényi Könyvtárba került, könyvek ezrei, nagy klasszikusaink kéziratjai közé, és ez szabta meg egész életpályáját. Művelője lett az egyik legfontosabb könyvtári „műfajnak”, a bibliográfiának. Valamennyien ismerjük a magyar és az egyéb európai, sőt amerikai népek irodalmát felölelő, nagy irodalmi bibliográfiáit, ahogyan „becézik” őket: a Kozocsákat. E tevékenységével párhuzamosan sajtó alá rendezője volt hazai és külföldi írók műveinek is.

Szinte lehetetlen vállalkozás műveinek felsorolása, de felesleges is, mert 1970-ben megtörtént Világirodalom (Párizs), 1972-ben Magyar Irodalom (uo.) címmel irodalmi munkásságának számbavétele 16, illetve 32 oldal terjedelemben. E két munkából az is kiderül, hogy mintegy 47 kéziratban levő tanulmánya még megjelenésre vár.

Kozocsa Sándornak önvallomása szerint bibliográfus előképe id. Szinnyei József és Gulyás Pál volt, az irodalomban pedig Horváth János, a magyar irodalom professzora.

Irodalmi munkásságának egyik értékelője magántanári képesítése; már ki-

forrott tudósként 1941-től 1948-ig a budapesti egyetemen bibliográfiát adott elő.

Nem feledhetjük el, hogy nemcsak az egyetemen, hanem az Országos Széchényi Könyvtárban is irányítója, s széles körű ismeretei révén kiváló tájékoztatója volt az irodalom művelőinek, beérkezett tudósoknak, diáknak, irodalomkedvelőnek egyaránt, és e tevékenysége ma — nyugdíjaztatása ellenére — sem szünetel.

Emlékeim közé tartozik — mert a Széchényi Könyvtárban tanúja voltam —, hogy 1943 végén Radnóti Miklós, Szerb Antal, Pap Károly és Komor András sürűn megfordult nála munkahelyén; ebben az időszakban nem irodalmi tájékoztatást, hanem a személyüket veszélyeztető politikai üldözöttség ellen kértek s kaptak tőle segítséget.

Munka- és emberszeretet, szerénység jellemzi Kozocsa Sándort. Munka, amelyet ma is olyan töretlen frissességgel végez, mint annak idején, mikor az alkotó kíváncsiságával először emelte le a könyvespolcra a műveket, hogy feltárja a bennük rejlő szépségeket a művelődésre vágyó másik embernek is.

Szeretettel köszöntjük és kívánjuk, hogy még nagyon sokáig legyen alkotói erejével közöttünk!

D. Szemző Piroksa

